

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

2006 m. gegužės 30 d. Nr. FA-1050-19-56
Vilnius

SANTRAUKA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos (toliau – Ministerija) valstybinio audito ataskaitoje pateikiame finansinės veiklos rezultatus, nustatytus pastebėjimus Ministerijoje ir reikšmingus pastebėjimus Ministerijai pavaldžiose įstaigose, kurie turėjo įtakos suvestinės atskaitomybės ataskaitoms ir teisės aktų pažeidimams, valdant valstybės turtą ir lėšas.

Ataskaitos dalis	Pastebėjimų santrauka
1.	Ministerijos pavaldžios įstaigos turtą apskaitė nesivadovaudamos teisės aktais, dėl to nustatyti turto apskaitos ir valdymo trūkumai, kurie lėmė 2005 m. finansinėse ataskaitose duomenų teisingumą ir patikimumą. Ministerijos suvestinio balanso ilgalaikio turto sąskaitoje atvaizduota 13772,3 tūkst. Lt nekilnojamojo turto (pastatų ir statinių), kuriems įstaigų vardu teisinė registracija neatlikta.
2.	Ministerijai pavaldi įstaiga – Švietimo aprūpinimo centras – neužtikrino, kad turtas ir mokymo priemonės kitiems subjektams būtų perduoti pagal tinkamus dokumentus ir vadovaujantis galiojančiais teisės aktais. Centras apskaitė turtą, kuriuo nedisponuoja (perduotą kitiems subjektams), todėl 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse neteisingai nurodyti ilgalaikio ir trumpalaikio turto likučiai (padidinti 15683 tūkst. Lt).
3.	Mokslo ir studijų bendrųjų reikmių poreikio tenkinimo programos asignavimai (1728,4 tūkst. Lt) panaudoti ne sąmatoje patvirtintoms išlaidoms ir neteisingai atvaizduoti finansinėse ataskaitose. Pateikti pastebėjimai dėl lėšų planavimo, įvertinant programos vykdymo ypatumus.
4, 5	Neteisingai apskaitomos pervedimų ir privatizavimo fondo lėšos.
6.	Biudžeto asignavimai atskirose pavaldžiose įstaigoje naudojami pažeidžiant teisės aktus.
7.	Pavaldžiose įstaigose nustatytos klaidos, turėjusios įtakos finansinės atskaitomybės teisingumui.
8	Nustatyti pastebėjimai, kai, vykdant investicinį projektą, asignavimai naudojami nesivadovaujant teisės aktais.
9,10	Nustatyti priimti skoliniai įsipareigojimai pažeidžiant teisės aktus.
11	Pasirenkant viešąją įstaigą programos vykdytoja netaikytos Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos.

IŽANGA

Valstybinis auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 5-ojo departamento direktorės Daivos Bakutienės 2005 m. birželio 6 d. pavedimu Nr. 1050-19. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ona Kunigėlienė (grupės vadovė), vyresnieji valstybiniai auditoriai Danutė Balčiūtė, Violeta Butkienė, Jolita Katinienė, Pranas Budvytis, Darius Žalalis, valstybiniai auditoriai Eglė Merkininkienė, Irina Sartauskienė, Kristina Jakštonytė, Lina Bagdonavičiūtė.

Audituojamas subjektas, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija, vykdanči įstatymų ir kitų teisės aktų pavestas švietimo, mokslo ir studijų sričių valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendinanti šių sričių valstybės politiką. Ministerijos identifikavimo kodas – 188603091, adresas: A. Volano g. 2/7, Vilnius. Ministerijos steigėjas - Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kodas 188604574.

Audituojamu laikotarpiu švietimo ir mokslo ministru dirbo Remigijus Motuzas, atsakinga už buhalterinę apskaitą – Finansų apskaitos ir kontrolės skyriaus vedėja Kristina Želudevičienė (nuo 2006-01-03 Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja).

Ministras Remigijus Motuzas 2004-12-24 įsakymu Nr. 24.1-09-PI-684 ir 2005-03-29 įsakymu Nr. 24.1-09-297 Ministerijos valstybės sekretoriui Dainiui Numgaudžiui suteikė valstybės biudžeto asignavimų valdytojo įgaliojimus.

Audituojamas laikotarpis – 2005 metai.

Šio finansinio audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2005 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo, įvertinti 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumą.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Auditauta 2005 metų Ministerijos suvestinė finansinė atskaitomybė, kurią sudaro Ministerijos ir 125 Ministerijos reguliavimo sričiai priklausančių įstaigų metinės atskaitomybės ataskaitos.

Audito metu vertinome 2005 metų finansinės atskaitomybės formų: Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-12-31 balanso (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005-12-31 ataskaitos (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2005 m. apyskaitos (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2005 m. apyskaitos (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2005-12-31 ataskaitos (forma Nr. 5), Debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo 2005-12-31 ataskaitos (forma Nr. 6), Finansinio turto 2005 m. apyskaitos (forma Nr. 7), Kompensuotų ilgalaikio materialiojo turto nuompinigių ir jų išlaidų sąmatos vykdymo 2005 m. ataskaitos (forma Nr. 8), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2005-12-31 ataskaitos (forma B-11) duomenis.

Ministerija vykdė 10 programų, kurių vykdymui patvirtinta asignavimų – 719436,6 tūkst. Lt, gauta kartu su įskaitytu specialiųjų programų likučiu 657820,0 tūkst. Lt, panaudota 657646,7 tūkst. Lt. Negražintos specialiųjų programų lėšos – 173,3 tūkst. Lt. Ministerija nepanaudojo sąmatoje planuotų 61789,9 tūkst. Lt lėšų. Nepanaudojo 925,0 tūkst. Lt lėšų, skirtų pavaldžių įstaigų finansavimui ir aprūpinimui, iš jų pagal programas: 566,1 tūkst. Lt 7.1 „Vaikų ir jaunimo ugdymosi užtikrinimas“, 58,9 tūkst. Lt 7.2 „Specialistų rengimas“, 148,9 tūkst. Lt 8.1 „Švietimas informacinei visuomenei“, 151,1 tūkst. Lt 8.2 „Švietimo kokybės vadyba“, mokslo tikslų įgyvendinimui – 120,1 tūkst. Lt (programa 10.5 „Mokslo ir studijų sistemos bendrųjų poreikių tenkinimas“), kitiems tikslams – 249,2 tūkst. Lt 62.1 „Dalyvavimas kitose tarptautinėse programose“, specialiosioms programoms finansuoti (Europos Sąjungos paramos ir kitos specialiosios programos) – 54249,4 tūkst. Lt, 311,9 tūkst. Lt. techninės paramos lėšų ir 5934,3 tūkst. Lt Specialiosios švietimo plėtros programos lėšų.

Finansinis auditas buvo atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Siekdami gauti pakankamus, tinkamus ir patikimus įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, ištyrėme ir įvertinome Ministerijos ir jos pavaldžių įstaigų vidaus kontrolę ir jos riziką. Nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui nustatytiems tikslams, taip pat įvertinome Ministerijos vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai sumažinti ir valdyti. Pagal atliktų kontrolės testų rezultatus audito rizikai sumažinti atlikome savarankišas darbo užmokesčio, turto įsigijimo, Specialiosios švietimo plėtros programos, centralizuotų lėšų audito procedūras ir baigiamųjų apskaitos ciklo elementų analizę Ministerijoje ir pavaldžiose įstaigose (1 priedas). Pakankamiems ir patikimiems įrodymams gauti dalyvavome metinėje trumpalaikio ir ilgalaikio turto inventorizacijoje Ministerijoje ir pavaldžiose įstaigose (2 priedas).

Nekilnojamojo turto mainų teisėtumas Kauno mechanikos mokykloje vertinamas ne šio, o atskiro Valstybės kontrolės 3-ojo Veiklos audito departamento atliekamo valstybinio audito „Nekilnojamojo turto mainai“ metu.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Audito metu nustatytos klaidos Švietimo ir mokslo ministerijoje ir pavaldžiose įstaigose: Švietimo aprūpinimo centre, Kėdainių profesinio rengimo centre, Rokiškio technologijos, verslo ir žemės ūkio mokykloje, Varėnos technologijos ir verslo mokykloje, Šeduvos aukštesniojoje žemės ūkio mokykloje, Veisiejų technologijos ir verslo mokykloje, Šilutės žemės ūkio mokykloje.

Ataskaitos 7 dalyje pateikiamos klaidos, nustatytos pavaldžiose įstaigose, nurodant klaidos esmę ir jos įtaką finansinei atskaitomybei. Detaliai klaidos nurodytos raštuose, pateiktuose pavaldžioms įstaigoms.

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-08 nutarimą Nr.138 „Dėl aukštesniųjų žemės ūkio ir žemės ūkio mokyklų steigėjo funkcijų perdavimo Švietimo ir mokslo ministerijai“ Ministerija nuo 2000-07-01 perėmė iš Žemės ūkio ministerijos aukštesniųjų žemės ūkio ir žemės ūkio mokyklų steigėjo funkcijas. Šiuo nutarimu Ministerija buvo įpareigota pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl perimtoms mokykloms nereikalingo turto ir nebūdingų funkcijų perdavimo atitinkamoms institucijoms ir atitinkamų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2002-05-28 nutarimu Nr. 759 patvirtino Mokyklų tobulinimo programą ir pavadė Ministerijai ją įgyvendinti.

Atsižvelgiant į tai, pastebėjimai dėl nustatytų klaidų ir dėl turto valdymo ir disponavimo juo pavaldžiose įstaigose pateikiami Ministerijai, siekiant sumažinti riziką, kad turtas bus neteisingai apskaitytas Ministerijos balanse, o sąskaitų likučių duomenys bus neteisingai perduoti Ministerijai.

1. Nekilnojamojo turto (pastatų, statinių) valdymas ir apskaita pavaldžiose įstaigose

1.1 Audito metu nustatėme, kad pavaldžios įstaigos apskaito nekilnojamąjį turtą (pastatus ir statinius), kuriam neatlikta teisinė registracija:

Kėdainių profesinio rengimo centras – 9512,9 tūkst. Lt;

Rokiškio technologijos, verslo ir žemės ūkio mokykla – 3262,9 tūkst. Lt;

Varėnos technologijos ir verslo mokykla – 162,6 tūkst. Lt;

Šeduvos aukštesnioji žemės ūkio mokykla – 784,4 tūkst. Lt;

Veisiejų technologijos ir verslo mokykla – 49,1 tūkst. Lt;

Švenčionių profesinio rengimo centras – 0,4 tūkst. Lt.

Pastebėjimai

1. Negalėjome įsitikinti, kad apskaityti pastatai ir statiniai už 13772,3 tūkst. Lt tikrai priklauso toms įstaigoms dėl šių priežasčių:

1) įstaigos nepateikė patvirtinančių dokumentų, kad neįregistruotas turtas joms perduotas valdyti patikėjimo teise;

2) Ministerija taip pat nepateikė dokumentų, įrodančių, kad šis turtas šioms (ar kitoms pavaldžioms įstaigoms) buvo perduotas valdyti patikėjimo teise;

3) mes negavome įrodymų, kad minėtą turtą buvo įregistravusi ir perduodant įstaigoms išregistravusi Žemės ūkio ministerija.

2. Turtą nurodytos pavaldžios įstaigos apskaitė nesivadovaudamos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos¹ nuostata, kurioje nurodyta, kad ilgalaikio turto sąskaita yra skirta biudžetinės įstaigos patikėjimo teise valdomo nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto apskaitai. Nekilnojamojo turto registro įstatymas² numato, kad Nekilnojamojo turto registre yra registruojami pastatai ir statiniai.

3. Nepakankamai veiksminga finansų kontrolė, turėjusi užtikrinti, kad būtų laikomasi teisės aktų ir turtas būtų laiku įregistruotas.

4. Minėtų klaidų atsiradimą lėmė tai, kad Ministerijos vadovybė skiria nepakankamą dėmesį šios problemos išsprendimui ir lėšų, reikalingų turto įregistravimui. Minėtą problemą, kad turtas apskaitomas be teisinės registracijos dokumentų, Ministerijos atsakingiems darbuotojams yra žinoma iš ankstesnių Valstybės kontrolės auditų metu pateiktų pastebėjimų ir pačios Ministerijos atliktos analizės.

Išvada

1. Nekilnojamasis turtas minėtose įstaigose apskaitytas nesivadovaujant Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais reikalavimais.

2. *Dėl neteisingai apskaityto (13772,3 tūkst. Lt) nekilnojamojo turto (pastatų, statinių), kurio teisinė registracija neatlikta, pavaldžiose įstaigose (9512,9 tūkst. Lt Kėdainių profesinio rengimo centro, 3262,9 tūkst. Lt Rokiškio technologijos, verslo mokyklos, 162,6 tūkst. Lt Varėnos technologijos ir verslo mokyklos, 784,4 tūkst. Lt Šeduvos aukštesniosios žemės ūkio mokyklos, 49,1 tūkst. Lt Veisiejų technologijos ir verslo mokyklos, 0,4 tūkst. Lt Švenčionių profesinio rengimo centro) negalime patvirtinti minėtų įstaigų Balansuose (forma Nr.1) ir suvestiniame Ministerijos Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-01-01 balanse (forma Nr. 1) pateiktų duomenų aktyvo – ilgalaikio turto (13772,3 tūkst. Lt) ir pasyvo – materialaus turto nusidėvėjimo ir ilgalaikio turto fondo.*

¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 15 p.

² Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas (2001-06-21 Nr. IX-391) 9 str. 1 d. 2 p.

Rekomendacija

1. Siekiant išvengti klaidų ateityje, **Ministerijos vadovybė** turi imtis priemonių, kad įstaigų balansuose apskaitomas turtas būtų teisiškai įregistruotas, kad įstaigose turtas būtų valdomas įstatymų nustatyta tvarka.

2. Skirti lėšas, reikalingas teisiniam pastatų įregistravimui.

3. Sustiprinti išankstinės, einamosios ir paskesniosios kontrolės priemonių priežiūros procedūras, kad dėl lėšų skyrimo būtų priimti reikiami sprendimai ir kad turto įregistravimas, jo apskaita šiuo atžvilgiu garantuotų ataskaitų patikimumą.

2. Kito turto valdymas ir jo apskaita pavaldžiose įstaigose

2.1 Švietimo aprūpinimo centras (toliau – Centras) apskaitė turtą (15683,0 tūkst. Lt: iš jų 15402,9 tūkst. Lt ilgalaikio turto (11264,7 tūkst. Lt mokymo priemonių, 4138,2 tūkst. Lt baldų) ir 280,1 tūkst. Lt trumpalaikio turto), kurio nevaldo. Tai yra apskaitytas nesantis turtas, kurį tiekėjai pagal važtaraščius ir sertifikatus perdavė kitiems subjektams.

Pastebėjimai

1. Mes negalėjome įsitikinti, kad nesantis (tačiau apskaitytas) turtas tikrai yra perduotas kitiems subjektams, nes turto perdavimas neišformintas perdavimo dokumentais (perdavimo – priėmimo aktais).

2. Negalime patvirtinti, kad turtas (15683,0 tūkst. Lt) kitiems subjektams perduotas teisėtai, nes turto valdytojo (Centro) sprendimai dėl turto perdavimo valstybės institucijoms, įstaigoms ir organizacijoms, (nagrinētu atveju – Ministerijos pavaldžioms įstaigoms, apskritims ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui) pagal patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir juo disponuoti patikėjimo tvarką³ (toliau – Tvarka) nepriimti. Turtas savivaldybėms atiduotas nesant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl turto perdavimo.

3. Tiekėjai Centro įsigytus baldus (4138,2 tūkst. Lt) iš karto perdavė savivaldybėms, be Vyriausybės nutarimo. Vyriausybės nutarimas⁴, kuriuo turtas skirtas 57 savivaldybėms, buvo priimtas vėliau. Šio nutarimo 2 p. Centro direktorius T. Salys įgaliotas pasirašyti perdavimo priėmimo aktus. Laiku (iki ataskaitinių metų pabaigos) nebuvo įforminti minėto turto perdavimo priėmimo aktai (aktai įforminti 2006-01-19).

4. Tiekėjai iš Mokyklų tobulinimo programos lėšų nupirkta mokymo priemonės (11544,8 tūkst. Lt), (Centro duomenimis) pristatė švietimo įstaigoms (savivaldybių už 10690,2 tūkst. Lt, apskričių už 591,7 tūkst. Lt, Ministerijos pavaldžioms už 231,3 tūkst. Lt,

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-04 nutarimu Nr. 16 patvirtinta Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarka

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-12-20 nutarimas Nr. 1365 „Dėl turto perdavimo“

Seinų lietuvių mokyklai (Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas) už 31,5 tūkst. Lt). Tokiu būdu šiuo turtu Švietimo aprūpinimo centras (tuo pačiu ir Ministerija) nedisponavo, tačiau apskaitė savo apskaitos registruose.

Šiuo atveju nesivadovauta Tvarkos⁵ nuostata, kad valstybės turtas patikėjimo teise perduodamas valstybės turto valdytojų sprendimais šios Tvarkos 1.1 punkte nurodytiems subjektams (valstybės institucijoms, įstaigoms ir organizacijoms), jei ši turta valdo valstybės institucijos.

Šiuo atveju 854,5 tūkst. Lt nebuvo priimti sprendimai dėl turto perdavimo: (591,7 tūkst. Lt – apskritims, 231,3 tūkst. Lt – Ministerijos pavaldžioms įstaigoms ir 31,5 tūkst. Lt Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui. Savivaldybėms turtas (10690,2 tūkst. Lt) buvo perduotas nesant Vyriausybės nutarimo.

Mes negalėjome pritaikyti ir atlikti audito procedūrų (šiuo atveju nėra kontrolės mechanizmo), kad galėtume įsitikinti, jog įstaigos, kurioms buvo pristatytos tiekėjų mokymo priemonės, turta apskaito savo balansuose, nes jos neturi dokumentų, kad Centras turta joms perdavė.

2.2. Turto perdavimas kai tiekėjai be perdavimo priėmimo aktų tiesiai pristato turta kitiems subjektams, sudarė prielaidas neteisingai turto apskaitai.

Pastebėjimai

1. Gauta turta iš tiekėjų Lietuvos aklųjų ir silpnaregių centras apskaitė 21,6 tūkst. Lt verte. Tą patį nupirktą turta Švietimo aprūpinimo centras apskaitė 23,9 tūkst. Lt verte.

2. Gauta iš tiekėjų turta (baldus) Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centras, Šiaulių logopedinė mokykla apskaitė sąskaitoje „Trumpalaikis turtas“ (07), nors baldai buvo perduodami komplektais, kurie pagal vertę turėjo būti apskaityti kaip ilgalaikis turtas. Audito metu, atkreipus į tai dėmesį, Šiaulių logopedinė mokykla klaidą (5,5 tūkst. Lt) ištaisė.

Išvados (2.1. -2.2)

1. Centrai apskaitoje apskaičius turta, kuris faktiškai perduotas (tik nesurašyti perdavimo dokumentai) kitiems subjektams, 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse ilgalaikio turto ir ilgalaikio turto fondo likučiai padidinti 15402,9 tūkst. Lt, trumpalaikio turto ir trumpalaikio turto fondo likučiai padidinti 280,1 tūkst. Lt.

2. Įvertinus tai, kad dalis turto buvo perduota Ministerijai pavaldžioms įstaigoms ir turtas turėjo būti apskaityti jų balansuose ir Ministerijos suvestiniame Balanse, mes negalime nustatyti, kiek iš 15683,0 tūkst. Lt (pagal pavaldžių įstaigų, gavusių turta) turėjo būti apskaityta ir

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-04 nutarimu Nr. 16 patvirtintos Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos 2.2 p.

atvaizduota Ministerijos balanse ilgalaikio ir trumpalaikio turto bei ilgalaikio ir trumpalaikio turto fondo sąskaitose. Taigi negalime nustatyti, kiek minėtų sąskaitų likučiai yra padidinti.

3. Priežastis, lėmusi neteisingą turto likučio pateikimą atskaitomybėje, yra ta, kad pavėluotai buvo priimti sprendimai dėl turto perdavimo valstybės institucijoms ir laiku nebuvo parengti ir patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai dėl turto perdavimo savivaldybėms.

2004 metų Valstybinio audito ataskaitoje Ministerijai buvo nurodyti iš centralizuotų lėšų įsigyjamo turto kontrolės procedūrų trūkumai ir pateiktos rekomendacijos dėl kontrolės procedūrų sukūrimo – nustatyti iš centralizuotų lėšų įsigyjamo turto perdavimo kontrolės procedūras, kurios užtikrintų laiku vykdomą ir teisingą turto perdavimą įstaigoms.

Ministerija ėmėsi priemonių nustatyti rizikai sumažinti ir 2006-02-28 raštu Nr. 75-06-R-740 informavo, kad rekomendacijos dėl įsigyjamo turto iš centralizuotų priemonių kontrolės procedūros bus parengtos 2006 m. II ketvirtyje, tačiau jos nebuvo laiku parengtos ir priimtos. Tai lėmė šio audito metu nustatytus dalykus – nustatėme įsigyto turto apskaitos, naudojimo ir valdymo trūkumų.

4. Šio audito metu nustatyti dalykai didina riziką, kad esant tokiai turto perdavimo sistemai (kai centralizuotai nupirktas turtas be perdavimo aktų ir Vyriausybės nutarimo tiesiogiai tiekėjų perduodamas kitiems subjektams) turtas bus neteisingai valdomas ir apskaitomas. Be to, turtas neteisingai bus atvaizduotas metinėse finansinėse ataskaitose (nurodytas ne tų subjektų, kurie iš tikrųjų valdo, atskirais atvejais atvaizduotas dvigubai ar neteisingomis sumomis).

5. Mes neatlikome audito procedūrų visose Ministerijai pavaldžiose įstaigose, apskričių ir savivaldybių įstaigose, todėl neturime įrodymų ar visas perduotas turtas, kuris apskaitomas Centro ir suvestiniame Ministerijos balanse, yra ir ar yra teisingai apskaitytas.

6. Švietimo aprūpinimo centras, apskaitą iš centralizuotų priemonių įsigyto turto tvarko nesivadovaudamas teisės aktais, reglamentuojančiais turto perdavimą kitiems subjektams.

7. *Švietimo aprūpinimo centro ir suvestinėje Ministerijos Ilgalaikio materialiojo turto apyskaitoje (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto apyskaitoje (forma Nr. 4) pateikti duomenys neteisingi, nes likučiai yra padidinti.*

Rekomendacijos (2.1. -2.2)

1. Ministerijos vadovybė turi nedelsdama imtis priemonių ir sustiprinti kontrolės priežiūros (turto valdymo, disponavimo ir apskaitos) procedūrų veikimą, kad neteisinga turto įsigijimo ir perdavimo praktika būtų nustatyta ir pašalinta, kad sprendimai dėl turto valdymo ir disponavimo juo būtų priimami laiku, kad atsakingi už turto valdymą ir apskaitą Ministerijos darbuotojai užtikrintų, kad turtas, įsigytas iš centralizuotų lėšų, būtų teisingai apskaitytas ir valdomas bei naudojamas pagal teisės aktus.

2. Siekiant išvengti pavaldžiose įstaigose apskaitos klaidų ir sumažinti suvestinių Ministerijos ataskaitų patikimumo riziką, **rekomenduojame** nustatyti procedūras (informuojant įstaigas) pagal kokius dokumentus, kaip ir kada įstaigos turi pajamuoti turta, gautą iš Švietimo aprūpinimo centro, nes audito metu įsitikinome, kad, gavusios iš tiekėjų turta, įstaigos nežino, kaip jį apskaityti, kol jis nėra perduotas pagal Valstybės turto patikėjimo teise valdyti, disponuoti juo perdavimo ir priėmimo aktus.

3. Užtikrinti, kad būtų surašyti perduoto turto perdavimo dokumentai, kad Centras sutvarkytų turto apskaitą pagal perdavimo dokumentus, o pavaldžios įstaigos gautą turta atvaizduotų apskaitoje ir finansinėse ataskaitose.

3. Programos 10.5 „Mokslo ir studijų bendrųjų poreikių tenkinimas“ asignavimų panaudojimas

Ministerija Matematikos ir informatikos institutui iš programos 10.5 „Mokslo ir studijų bendrųjų poreikių tenkinimas“ skyrė 1728,4 tūkst. Lt pavedimui vykdyti, sąmatoje nurodžiusi, kad lėšos skiriamos kitų paslaugų išlaidoms (išlaidų straipsnis – 2.2.1.1.1.30).

Pastebėjimai

1. Matematikos ir informatikos institutas šias lėšas panaudojo ilgalaikio turto įsigijimui. Atsiskaitydamas už pavedimo vykdymą, pateiktoje Ministerijai Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006-01-01 ataskaitoje (formoje Nr.2) nurodė, kad kasines ir faktines išlaidas (1728,4 tūkst. Lt) padarė kitų paslaugų straipsnyje (2.2.1.1.1.30). Instituto patirtos išlaidos turėjo būti nurodytos „Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas“ (3.1.1) straipsnyje.

2. Šios klaidos atsiradimą galėjo lemti tai, kad Ministerija programos (Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklo LITNET 2005-2009 metų plėtros LITNET – 2) vykdymui neplanuoja išlaidų ilgalaikio turto kūrimui. Šiuo atveju tikėtina, kad minėtos programos vykdymui reikės asignavimų ilgalaikio turto įsigijimui.

Išvados

1. Reikalingos lėšos turėjo būti planuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtinta Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės tvarka⁶, kurioje nustatyta, kokia tvarka yra skiriamos valstybės biudžeto lėšos ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti valstybės institucijoms, įstaigoms ir įmonėms, savivaldybių įstaigoms ir įmonėms.

2. Atsakingi darbuotojai nepakankamai kontroliavo, kad atsiskaitant už panaudotas lėšas būtų pateikti teisingi duomenys.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimas Nr. 478 „Dėl valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės tvarkos patvirtinimo“.

3. *Ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006-01-01 ataskaitoje (forma Nr.2) išlaidų straipsnyje (kitos paslaugos) išlaidos 1728,4 tūkst. Lt padidintos, o ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir įsigijimo išlaidos minėta suma sumažintos.*

Rekomendacijos

1. Reikalingas išlaidas ilgalaikio turto sukūrimui ir įsigijimui planuoti pagal Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės tvarką ir jas įtraukti į Valsybės investicijų programą.

2. Sustiprinti kontrolės priežiūros procedūrų veiksmingumą dėl minėtų išlaidų planavimo ir panaudojimo (kad atsakingi darbuotojai, planuodami lėšas pavedimams atlikti išanalizuotų lėšų poreikį turtui įsigyti bei kontroliuotų, kad lėšos būtų naudojamos tiems tikslams, kuriems buvo skirtos).

4. Pavedimų lėšų apskaita

Švietimo aprūpinimo centras 2005 metų pabaigoje pinigų sąskaitoje (110 sąskaita „Pavedimų lėšos“) neapskaitė 2005-12-31 banke faktiškai esančio pinigų likučio – 345,2 tūkst. Lt.

Pastebėjimai

1. Šios klaidos atsiradimą lėmė tai, kad likutis buvo neteisingai sumažintas 2005 m. gruodžio mėnesį apskaičius ūkines operacijas, atliktas 2006 metais: 2006-01-04 Ministerijai buvo gražinti 98900,96 Lt, Išdui – 246465,19 Lt nepanaudotų asignavimų.

2. Lėšos, esančios banko sąskaitose 2005-12-31, turi atitikti sąskaitos 110 „Pavedimų lėšos“ likučio duomenis ir turi būti nurodytos balanso (forma Nr. 1) pinigų sąskaitos „Pavedimų lėšos“ likutyje. Nepanaudotos pavedimų lėšos kartu apskaitomos 176 sąskaitoje „Atsiskaitymai už pavedimų lėšas“.

Išvada

Neteisingai apskaičius sausio mėnesį gražintus asignavimus gruodžio mėnesio ūkinių operacijų apskaitos registruose, 2005 m. Biudžeto sąmatų vykdymo balanse (forma Nr. 1) neteisingai nurodyti pinigų (sąskaitos 110 „Pavedimų lėšos“ aktyvas) ir atsiskaitymų už pavedimų lėšas (sąskaitos 176 „Atsiskaitymai už pavedimų lėšas“ pasyvas) likučiai, dėl to Balanso aktyvas ir pasyvas sumažintas 345,2 tūkst. Lt.

Rekomendacijos

Siekiant išvengti nustatytų klaidų ateityje, **vadovybė turi imtis priemonių** sustiprinti kontrolės priežiūros procedūrų veikimą (užtikrinti, kad apskaitos darbuotojai buhalterinės apskaitos vedimą suprastų ir tvarkytų pagal apskaitos principus ir taisykles, kad neteisinga praktika būtų nustatyta ir pašalinta, kad atliekamos darbo užduotys būtų tikrinamos).

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas⁷ nurodo, kad biudžetiniai metai – metai, kurie prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d., o Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas⁸ nurodo, kad apskaitos registruose ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių duomenys užregistruojami ne vėliau, kaip iki kito mėnesio 30 d. Šis įstatymas ir kiti teisės aktai nenumato galimybės apskaitos registruose apskaityti ūkines operacijas anksčiau, negu buvo surašyti ūkinę operaciją pagrindžiantys dokumentai.

5. Privatizavimo fondo lėšų apskaita

Ministerija gautas lėšas apskaitė ne bankinėje Privatizavimo fondo lėšų sąskaitoje, o pavedimų lėšų sąskaitoje.

Pastebėjimai

Privatizavimo fondo lėšų apskaita tvarkoma nesivadovaujant teisės aktais:

1) Nesivadovauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtinta Privatizavimo fondo lėšų naudojimo ir apskaitos tvarka⁹, kuri nurodo, kad asignavimų valdytojai turi atidaryti banke atskiras sąskaitas, kuriose laikomos Privatizavimo fondo gaunamos lėšos Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms šalies programoms ir kitoms priemonėms įgyvendinti.

2) Nesivadovauta Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis¹⁰, kurios nurodo, kokios lėšos priskiriamos pavedimų lėšoms ir kad kitos įplaukos, kurios nėra gautos kaip asignavimai, apskaitomos kaip kitos biudžetinių įstaigų lėšos.

Išvada

1. Dėl neteisingai tvarkomos lėšų, gautų iš Privatizavimo fondo, apskaitos 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse (forma Nr.1) neteisingai atvaizduotas aktyvas (biudžeto lėšų išlaidų likutis padidintas 31,7 tūkst. Lt, o kitų lėšų išlaidų likutis sumažintas ta pačia suma) ir pasyvas (finansavimo iš kitų šaltinių likutis sumažintas 31,7 tūkst. Lt, o atsiskaitymų už pavedimų lėšas padidintas ta pačia suma).

Šiems pažeidimams ištaisyti rekomendacija neteikiama, nes apskaitos darbuotojai pateikė pažymą, kad 2006-04-03 atliktas sąskaitų koregavimas.

---

⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-1946) 2 str. 3 d.

⁸ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 12 str. 4 d.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-02-06 nutarimu Nr. 152 patvirtintos Privatizavimo fondo lėšų naudojimo ir apskaitos tvarkos (2002-12-23 nutarimo Nr. 2089 redakcija) 18 p.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (2005-06-24 nutarimo Nr. 687 redakcija) 67, 72 p.

6. Biudžeto asignavimų naudojimas

Kauno taikomosios dailės mokykla ir Kauno Juozo Gruodžio konservatorija 2005 metams skirtus asignavimus naudojo 2006 metų išlaidoms dengti, tai yra avansu sumokėjo valstybinio socialinio draudimo (11,0 tūkst. Lt) ir gyventojų pajamų mokesčio (20,2 tūkst. Lt) įmokas.

Pastebėjimai

1. Šiuo atveju įstaigos nesivadovavo:

1) Valstybinio socialinio draudimo įstatymo¹¹ nuostatomis, kuriomis nurodyta, kad socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos nuo kiekvienam apdraustajam asmeniui apskaičiuoto darbo užmokesčio sumos, kad apskaičiuotas socialinio draudimo įmokas draudėjas sumoka ne vėliau, kaip iki kito mėnesio 15 d., išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus, o įstaigos ir organizacijos visiškai išlaikomos iš Lietuvos Respublikos biudžeto ir savivaldybių biudžetų, apskaičiuotas socialinio draudimo įmokas turi sumokėti tą dieną, kurią iš Lietuvos Respublikos kredito įstaigų gauna lėšas praėjusio mėnesio darbo užmokesčiui mokėti, bet ne vėliau kaip iki kito mėnesio 15 d.

2) Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo¹² nuostatomis, kuriomis nurodyta, kad pajamų mokesčio objektas yra asmens pajamos, o išskaičiuotas pajamų mokestis turi būti sumokėtas į biudžetą iki to paties mėnesio 15 d., o nuo išmokų, išmokėtų po atitinkamo mokestinio laikotarpio 15 d., išskaičiuotas pajamų mokestis turi būti sumokėtas iki to paties mėnesio paskutinės dienos.

2. Biudžeto sandaros įstatyme¹³ nurodyta, kad biudžetiniai metai – tai metai, kurie prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d. ir kad metams pasibaigus, asignavimų valdytojų ir jiems pavaldžių įstaigų disponuojamose sąskaitose esančios lėšos, išskyrus nepanaudotus asignavimus specialiosioms programoms ir baigiamiesiems statybos objektams finansuoti, grąžinamos į atitinkamą biudžetą ne vėliau kaip iki sausio 10 d. Dėl to 2005 metams patvirtintos išlaidos negali būti naudojamos 2006 metų išlaidoms dengti.

Išvada

1. Kauno taikomosios dailės mokyklai ir Kauno Juozo Gruodžio konservatorijai 2005 metais nepanaudotus asignavimus (31,2 tūkst. Lt) panaudojus 2006 metų išlaidoms finansuoti, nesivadovauta minėto įstatymo nuostata – grąžinti į biudžetą.

2. *2005 metais Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr.2) kasinėse išlaidose atvaizduota 31,2 tūkst. Lt 2006 metų išlaidų, todėl 2005 metų kasinės išlaidos padidintos šia suma.*

¹¹ Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (1991-05-21 Nr. I-1336) 7 str. 1 d., 4 str. 1 ir 2 d., 9 str. 2 d.

¹² Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (2002-07-02 Nr. IX-1007) 5 str. 1d., 23 str. 3 d.

¹³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-1946) 2 str. 3 d., 32 str. 1 d.

Rekomendacija

1. Rekomenduojame Ministerijai, skiriant asignavimus 2006 metams Kauno taikomosios dailės mokyklai ir Kauno Juozo Gruodžio konservatorijai, atsižvelgti į tai, kad šios įstaigos dalį išlaidų jau padengė iš 2005 metams patvirtintų išlaidų ir atitinkamai sumažinti 2006 metams asignavimus.

2. Siekiant užtikrinti teisingą skirtų asignavimų panaudojimą sustiprinti kontrolės priežiūros procedūrų veikimą.

7. Finansinės atskaitomybės ataskaitų duomenų teisingumas

Pateikiame pavaldžiose įstaigose nustatytas klaidas, kurios turėjo įtakos bendram klaidų reikšmingumui finansinių ataskaitų teisingumui (3 priedas).

1. *Dėl neteisingai įstaigose tvarkomos buhalterinės apskaitos, 2005 metų suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo balanse (forma Nr. 1) sąskaitų likučiai neteisingai atvaizduoti:*

Aktyvas

01 „Ilgalaikis turtas“ (2 eilutė) – padidintas 14,5 tūkst. Lt (Lietuvos aklųjų ir silpnaregių centro).

07 „Trumpalaikis turtas“ (9 eilutė) – padidintas 7,1 tūkst. Lt (Lietuvos aklųjų ir silpnaregių centro).

110 „Pavedimų lėšos“ (14 eilutė) – sumažintas 301,7 tūkst. Lt (Alytaus kolegijos).

111 „Lėšos, gautos už teikiamas paslaugas“ (15 eilutė) – padidintas 301,7 tūkst. Lt (Alytaus kolegijos).

178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ (32 eilutė) – padidintas 0,6 tūkst. Lt (Vilniaus technologijos ir verslo profesinio mokymo centro).

200 „Išlaidos iš biudžeto“ (34 eilutė) – sumažintas 4,7 tūkst. Lt (Alytaus kolegijos).

Pasyvas

230 „Finansavimas iš biudžeto“ (43 eilutė) – sumažintas 31,3 tūkst. Lt (Alytaus kolegijos, Šilutės žemės ūkio mokyklos).

021 „Nematerialiojo turto nusidėvėjimas“ (47 eilutė) – sumažintas 2,2 tūkst. Lt (Klaipėdos E. Balsio menų gimnazijos).

250 „Ilgalaikio turto fondas“ (49 eilutė) – padidintas 23,8 tūkst. Lt (21,6 tūkst. Lt Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centro, 2,2 tūkst. Lt Klaipėdos E. Balsio menų gimnazijos).

400 „Pajamos už teikiamas paslaugas“ (55 eilutė) – padidintas 67,2 tūkst. Lt (2,5 tūkst. Lt padidintas Lietuvos kurčiųjų neprigirdinčiųjų ugdymo centro, 69,5 tūkst. Lt padidintas Šilutės žemės ūkio mokyklos, 4,8 tūkst. Lt sumažintas Alytaus kolegijos).

171 „Atsiskaitymai už socialinio draudimo įmokas“ (60 eilutė) – padidintas 1,4 tūkst. Lt (Vilniaus kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų reabilitacinis profesinio mokymo centras).

176 „Atsiskaitymai už pavedimų lėšas“ (64 eilutė) – padidintas 259,6 tūkst. Lt (302,5 tūkst. Lt padidintas Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto, 42,9 tūkst. Lt sumažintas Šilutės žemės ūkio mokyklos).

178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ – sumažintas 322,3 tūkst. Lt (302,5 tūkst. Lt Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto, 2,5 tūkst. Lt Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centro, 17,3 tūkst. Lt Vilniaus technologijos ir verslo profesinio mokymo centro).

2. Negavome patikimų įrodymų, kad Ministerijos pavaldžių įstaigų likučiai, pateikti Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-01-01 balanse (forma Nr. 1) yra teisingai įvertinti ir taisyklingai atskleisti, todėl negalime patvirtinti balanse nurodytų likučių:

2.1 Dėl neteisingo lėšų, gautų už teikiamas paslaugas, apskaitos tvarkymo, Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-01-01 balanse pateiktų duomenų *aktyve* (lėšų už teikiamas paslaugas 3,2 tūkst. Lt, kitų lėšų kasoje 0,9 tūkst. Lt, atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais 4,0 tūkst. Lt, išlaidų iš biudžeto 124,7 tūkst. Lt) ir *pasivyje* (pajamų už teikiamas paslaugas 35,7 tūkst. Lt) (Vilniaus kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų reabilitacinio profesinio mokymo centro).

2.2 Dėl neteisingo sąskaitų uždarymo, Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-01-01 balanse pateiktų duomenų *aktyve* (išlaidų iš biudžeto 126,8 tūkst. Lt) ir *pasivyje* (finansavimo iš biudžeto (likutis balanse nenurodytas)) (Klaipėdos E. Balsio menų gimnazijos).

2.3 Dėl skirtingų duomenų ataskaitose, Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-01-01 balanse pateiktų atsiskaitymų už socialinio draudimo įmokas duomenų (aktyvas ir pasyvas) (balanse likutis nenurodytas) (Vilniaus technologijos ir verslo profesinio mokymo centro).

2.4 Dėl neteisingai apskaitytų išlaidų pavedimų lėšų sąskaitoje Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-01-01 balanse *pasivyje* (atsiskaitymų už pavedimų lėšas 2,5 tūkst. Lt) (Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centro).

Išvados (1 ir 2 d.)

Pavaldžios įstaigos buhalterinę apskaitą tvarkė nesivadovaudamos teisės aktų nuostatomis.

Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos¹⁴, (toliau – Tvarka) 234, 292, 296 p. – neteisingai apskaitė pajamas, 235, 237 p. – neteisingai apskaitė išlaidas iš biudžeto (Vilniaus kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų reabilitacinis profesinio mokymo centras), 15 p. – neteisingai apskaitė ilgalaikį turtą (Lietuvos aklųjų ir silpnaregių centras), 28 p. – neteisingai apskaitė ilgalaikį turtą (Alytaus kolegija), 130 p. – neteisingai tvarkė pavedimų lėšas, pajamas už teikiamas paslaugas,

¹⁴ Finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 234, 235, 237, 292, 296, 15, 28, 130, 199, 202, 209, 260, 43, 45 p.

atsiskaitymus už pavedimų lėšas (Šilutės žemės ūkio mokykla), 199, 202, 209, 260 p. – neteisingai tvarkė atsiskaitymus už pavedimų lėšas ir teikiamas paslaugas (Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas), 43, 45 p. – neskaičiavo nematerialiojo turto nusidėvėjimo (Klaipėdos E. Balsio menų gimnazija).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo¹⁵ 26 p. (Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras, 22 p. (Alytaus kolegija), 26, 28 p. (Vilniaus kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų reabilitacinio profesinio mokymo centras), nes neteisingai tvarkė specialiąsias lėšas.

3. Suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006-01-01 ataskaitoje (forma Nr. 2) duomenys neteisingi:

3.1 Kasinės išlaidos nurodytos mažesnės 6,5 tūkst. Lt, iš jų:

- dėl kasinių išlaidų naudojimo pažeidžiant teisės aktus, 7.2 programos „Specialistų rengimas“ išlaidos nurodytos 31, 2 tūkst. Lt didesnės (11,9 tūkst. Lt Kauno dailės mokyklos, 19,3 tūkst. Lt – Kauno J. Gruodžio konservatorijos).

- dėl teikiamų paslaugų neteisingo apskaitos tvarkymo Alytaus kolegijoje 88.1 programos „Specialioji švietimo plėtros programa“ kasinės išlaidos nurodytos 37,7 tūkst. Lt mažesnės.

3.2 Dėl apskaitos tvarkymo ne pagal apskaitos taisykles ir principus faktinės išlaidos nurodytos 107,1 tūkst. Lt didesnės, iš jų: 7.1 programos „Vaikų ir jaunimo ugdymosi užtikrinimas“ (Švietimo aprūpinimo centras) faktinės išlaidos 179,8 tūkst. Lt didesnės, 8.1 programos „Švietimas informacinei visuomenei“ (Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centro) 35,0 tūkst. Lt mažesnės, 88.1 Specialiosios švietimo plėtros programos (Alytaus kolegijos) 37,7 tūkst. Lt mažesnės.

Išvados

Apskaitydama pajamas už teikiamas paslaugas Alytaus kolegija nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis,¹⁶ nes už gyvenimą bendrabutyje gautų pajamų nepriskyrė specialiosios programos pajamoms už teikiamas paslaugas.

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centras ir Švietimo aprūpinimo centras nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių¹⁷ nuostatomis, nes finansinę ataskaitą (forma Nr. 2) pateikė ne pagal buhalterinės apskaitos duomenis.

Kauno taikomosios dailės mokykla ir Kauno J. Gruodžio konservatorija asignavimus naudojo pažeidžiant teisės aktus (žr. pastebėjimų 6 d.).

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 pavirtintos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (2005-06-21 nutarimo Nr. 687 redakcija) 26, 22, 28 p.

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (nutarimo 2005-06-21 Nr. 687 redakcija) patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, 22 p.

¹⁷ Finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės, 24 p.

4. *Vilniaus kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų reabilitacinio profesinio mokymo centras Specialiosios švietimo plėtros programos apskaitą tvarkė ne pagal programas, kaip tai nustato Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka.*

Centro 2005 m. Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita (forma Nr.2) nesutampa su Specialiųjų lėšų kreditų (asignavimu) ir išlaidų apskaitos knygoje nurodytomis sumomis, dėl to negalime patvirtinti ataskaitoje pateiktų 8,0 tūkst. Lt kasinių ir faktinių išlaidų.

Išvados

Vilniaus kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų reabilitacinio profesinio mokymo centras pajamų už teikiamas paslaugas apskaitą tvarkė nesivadovaudamas Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos¹⁸ nuostatomis.

5. *Suvestinėje Ministerijos Ilgalaikio materialiojo turto apyskaitoje (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto apyskaitoje (forma Nr. 4) pateikti duomenys neteisingi, nes likučiai yra padidinti arba jų dalies negalime patvirtinti.*

8. Investicinių projektų vykdymas

Ministerija patvirtintus asignavimus Valstybės investicijų programoje naudojo ne pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus.

Pastebėjimai

Ministerija nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo¹⁹ nuostata, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kiti ūkio subjektai sutartis su darbų rangovais ir ilgalaikio turto tiekėjais 2005 metams gali sudaryti tik neviršydami numatytų investicijoms valstybės lėšų sumų. Minėtu Vyriausybės nutarimu Moksleivių pavėžėjimo programos „Geltonas autobusas“ investicinio projekto įgyvendinimui patvirtinta 1000,0 tūkst. Lt asignavimų. Ministerija pasirašė pirkimo pardavimo sutartį (2005-07-11 Nr. SUT-827) su pardavėju UAB „Embesta“, pagal kurią prisiimti įsipareigojimai 37,9 tūkst. Lt didesni, negu nustatyta minėto nutarimo 2 punkte.

Dėl to minėtu nutarimu investicinio projekto „Geltonas autobusas“ įgyvendinimui patvirtinta suma viršyta 37,9 tūkst. Lt.

Švietimo ir mokslo ministras įsakymu²⁰ įpareigojo Švietimo aprūpinimo centrą priimti nupirktus autobusus, juos užpajamuoti ir įstatymų nustatyta tvarka perduoti savivaldybėms ir švietimo įstaigoms valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise.

¹⁸ Finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 234 p.

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-02-18 nutarimo Nr. 192 „Dėl valstybės investicijų 2005-2007 metų programoje numatytų 2005 metams kapitalo investicijų paskirstymo pagal asignavimų valdytojus ir investicinius projektus“ 2 p.

²⁰ Švietimo ir mokslo ministro 2005-07-22 įsakymas Nr. 1596 „Dėl sutarties vykdymo“.

Minėtą įsakymą Švietimo aprūpinimo centras gavo 2005-10-17, įregistravo, direktorius T. Salys uždėjo vizą „vykdymui“ Centro atsakingiems darbuotojams. Atliekant autobusų gavimo procedūras netiksliai buvo įforminti dokumentai, tai yra priėmimo perdavimo aktai pasirašyti anksčiau (2005-09-26), negu buvo nurodyta Centro direktoriaus. Ministerijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausiasis specialistas G. Nugaras pasirašė PVM sąskaitoje faktūroje (2005-09-26 Nr. 5001201), kad prekes gavo. Centras gautą ilgalaikį turtą (1037,9 tūkst. Lt) apskaitoje įregistravo spalio 3 d., nors jau vienas autobusas, kurio vertė 103,8 tūkst. Lt, buvo perduotas Tauragės apskrities viršininko administracijai (Valstybės turto, perduoto valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise, perdavimo priėmimo aktas, 2005-09-27 Nr. 52).

Išvados

1. Ministerija pasirašydama pirkimo pardavimo sutartį (2005-07-11 Nr. SUT-827) nesivadovavo teisės aktais, reglamentuojančiais investiciniams projektams skirtų išlaidų naudojimą ir sutarčių su ilgalaikio turto tiekėjais ir darbų rangovais sudarymą.

2. Ministerija panaudojo investicinio projekto „Geltonas autobusas“ vykdymui 37,9 tūkst. Lt pažeisdama teisės aktus.

3. Švietimo aprūpinimo centras nepakankamai gerai vykdė kontrolės procedūras tvarkydamas įsigyto turto apskaitos dokumentų įforminimą. Ministerija nepakankamai kontroliavo įgaliojimų suteikimą gauti ir pasirašyti įsigyto turto apskaitos dokumentus.

Rekomendacijos

Sustiprinti gauto (įsigyto iš centralizuotų lėšų) ir perduodamo patikėjimo teise valdyti kitiems subjektams turto dokumentų įforminimo kontrolės priežiūrų veiksmingumą, kuriais patvirtinama, kad turtas (prekės) gautas ir perduotas ir registravimą apskaitoje.

9. Skolinių įsipareigojimų prisiėmimas

Žemaitijos kolegijos laikinasis direktorius Jonas Eugenijus Bačinskas 2005-06-21 su UAB „Hansa Lizingas“ ir pardavėju UAB „Embervesta“ sudarė pirkimo-pardavimo sutartį Nr. LT019767/PPS, kurios pagrindu pirkėjo (UAB „Embervesta“) įsigytas turtas (naujas automobilis *MERCEDES BENZ 416 CDI KA 4x2*), priklausantis Pirkėjui nuosavybės teise, bus pagal lizingo sutartį perduotas valdyti ir naudotis Žemaitijos kolegijai. Kolegija prisiimtus įsipareigojimus (automobilio įsigijimo vertė 198,8 tūkst. Lt, palūkanų įmokos 27,9 tūkst. Lt) numatė padengti iki 2011-06-15.

Pastebėjimai

Žemaitijos kolegija nesivadovavo Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo²¹ nuostata, kad biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžios biudžetinės įstaigos savo vardu negali skolintis lėšų, prisiimti jokių skolinių įsipareigojimų.

Žemaitijos kolegija įsigijo automobilį, kurio įsigijimo vertė 198,8 tūkst. Lt, nesant Vyriausybės nutarimo, taip pažeidė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo²² nuostata, kad brangesnius kaip 60,0 tūkst. Lt (be pridėtinės vertės) lengvuosius automobilius iš šio nutarimo 1.1 punkte nurodytų lėšų biudžetinės įstaigos (įskaitant ministerijas, taip pat valstybės mokslo ir studijų institucijas) gali įsigyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės leidžiamos.

Išvados.

1. Negalime patvirtinti, kad išlaidos (2005 metais – 55,2 tūkst. Lt, iš jų: 51,2 tūkst. Lt turto išpirkimo įmoka, 4,9 tūkst. Lt palūkanos), kurias padarė Žemaitijos kolegija, sumokėdama iš Švietimo plėtros programos už įsigytą automobilį, yra teisėtos, nes Kolegija prisiėmė įsipareigojimus pažeidžiant Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nuostatas.

2. Automobilis įsigytas be Vyriausybės leidimo, pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą.

3. Kolegija nesivadovavo steigėjo (šiuo atveju Ministerijos) nurodymais – Ministerija leido įsigyti automobilį iš pajamų, gautų už teikiamas paslaugas, neviršijant 60,0 tūkst. Lt – įsigijo už 198,8 tūkst. Lt.

Rekomendacijos

Sustiprinti kontrolės priežiūros procedūrų veikimą, kurios užtikrintų skolinių įsipareigojimų atsiradimo analizę.

Įvertinti Žemaitijos kolegijos veiksmus, atkreipiant dėmesį į mokėtiną didelę palūkanų sumą, nustatytą sutartyje, kuri bus mokama iš valstybės biudžeto lėšų.

Siūlyti Žemaitijos kolegijai ieškoti ir kitų šaltinių (ne valstybės biudžeto lėšas) skoliniams įsipareigojimams dengti.

10. Biudžeto asignavimų naudojimas pavaldžiose įstaigose

10.1. Vilniaus kurčiųjų ir neprisigirdinčiųjų reabilitacinis profesinio mokymo centras (toliau – Centras) 2005 m. priskaičiavo 99,5 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų viršydamas patvirtintą sąmatą. Išmokėta suma (kasinės šių straipsnių išlaidos) 37,6 tūkst. Lt viršijo 2005 metams skirtus asignavimus.

²¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-1946) 10 str. 3 d.

²² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-11-17 nutarimas Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo biudžetinėse įstaigose“ (2003-12-24 nutarimo Nr. 1643 redakcija) 1.2 p.

Pastebėjimai

Centras nesivadovavo Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo²³ ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo²⁴ nuostatomis asignavimus naudoti tik pagal asignavimų valdytojo patvirtintas išlaidų sąmatas ir, kad asignavimų sumos išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, yra maksimalios ir jų ekonomija gali būti naudojama turtui įsigyti. Darbo užmokesčiui bei socialinio draudimo įmokoms panaudojo 37,6 tūkst. Lt daugiau, negu patvirtinta sąmatoje (priskaičiavo 99,5 tūkst. Lt daugiau, negu patvirtinta sąmatoje).

2005 metų pabaigoje Centro kreditorinis išskolinimas pagal darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų straipsnius sudarė 109,4 tūkst. Lt. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo²⁵) nuostatos nurodo, kad biudžetiniai metai – metai nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d., todėl už 2005 m. gruodžio mėn. priskaičiuotas darbo užmokestis negali būti mokamas iš 2006 metų asignavimų.

Išvados

1. Centras darbo užmokesčiui skirtus asignavimus naudojo nesivadovaudamas teisės aktu nuostatomis.

2. Šiuo atveju, Centras, priskaičiavęs didesnę darbo užmokesčio sumą, negu patvirtinti metiniai asignavimai, padidino kreditorinį išskolinimą (prisiėmė skolinius įsipareigojimus darbuotojams). Šio išskolinimo padengimą pagal Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių²⁶ nuostatas asignavimų valdytojas turės planuoti 2006 metų sąmatoje.

10.2 Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centras (toliau – Centras) nesivadovavo teisės aktais, reglamentuojančiais atsiskaitymus su įstaigomis, administruojančiomis mokesčių ir socialinio draudimo įmokų sumokėjimą.

Pastebėjimai

Centras, išmokėjęs darbo užmokestį už gruodžio mėnesį, laiku nesumokėjo apskaičiuoto 0,7 tūkst. Lt pajamų mokesčio ir 4,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų.

²³ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo (1995-12-05 Nr. I-1113, 2004-11-04 įstatymo Nr. IX-2536 redakcija) 8 str. 4 d.

²⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-1946) 6 str. 1 d. 1 p.

²⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-1946) 2 str. 3 d.

²⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių (2005-06-24 nutarimo Nr. 687 redakcija) 19 p.

Išvados

Šiuo atveju Centras laiku nesumokėjo mokesčių, taip nesivadovauta Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo²⁷ ir Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo įstatymo²⁸ nuostatomis.

10.3 Šilutės žemės ūkio mokykla (toliau – Mokykla) iš mokyklai programoms vykdyti skirtų valstybės biudžeto asignavimų kas mėnesį moka (po 675,65 Lt) buvusiam mokyklos direktoriui netekto darbingumo kompensaciją (dėl nelaimingo atsitikimo).

Pastebėjimai

Mokykla nepasinaudojo Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo²⁹ nustatyta teise atgręžtinio reikalavimo teise išreikalauti iš atsakingo už padarytą žalą juridinio ar fizinio asmens – nelaimingo atsitikimo kaltininko, dėl to periodinė netekto darbingumo kompensacija mokama iš mokyklos programų vykdymui skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

Mūsų nuomone, kompensuojamas sumas Mokykla turėjo išsiieškoti iš kaltų asmenų. Šiuo metu jau yra praleistas trejų metų ieškinio dėl žalos atlyginimo senaties terminas, nustatytas Civilinio kodekso 1.1.25 str. 8 d.

Išvados

1. Mokykla naudoja valstybės biudžeto lėšas netekto darbingumo kompensacijai mokėti, kurios neplanuojamos įstaigos sąmatoje.

2. Atsakingi asmenys nepasinaudojo Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo nustatyta teise išreikalauti iš atsakingo už padarytą žalą asmens – nelaimingo atsitikimo kaltininko, dėl to periodinė netekto darbingumo kompensacija mokama iš mokyklos programų vykdymui skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

Rekomendacijos

Rekomenduojame spręsti klausimą dėl padarytos žalos, kurią moka mokykla, atlyginimo.

---

²⁷ Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (2002-07-02 Nr. IX-1007) 23 str. 3 d.

²⁸ Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (1991-05-21 Nr. I-1336) 9 str. 2 d.

²⁹ Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo (1997-07-01 Nr. VIII-366) 4 str. 2 d.

11. Lėšų skyrimas viešajai įstaigai Utenos darbo rinkos mokymo centrui

Ministerija pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą³⁰, būdama perkančiąja organizacija ir pasirinkdama viešąją įstaigą Utenos darbo rinkos mokymo centrą programos vykdytoja, netaikė įstatymu nustatytų pirkimo būdų.

Išvados

Negalime patvirtinti, kad asignavimai (4,0 tūkst. Lt) iš programos 10.5 „Mokslo ir studijų sistemos bendrųjų poreikių tenkinimas“ pagal 2005-11-18 sutartį Nr. 1324 viešajai įstaigai Utenos darbo rinkos mokymo centrui skirti teisėtai.

Viešajai įstaigai Utenos darbo rinkos mokymo centrui (VŠĮ Utenos darbo rinkos mokymo centro steigėjas yra Lietuvos Respublikos Darbo rinkos mokymo taryba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) lėšos skirtos pažeidžiant teisės aktus, reglamentuojančius kitiems subjektams, kurie nėra Ministerijos programų vykdytojai, skyrimo tvarką – nesivadovauta Viešųjų pirkimų įstatymo ir Biudžeto sandaros įstatymo³¹ nuostatomis.

Rekomendacijos

Sustiprinti kontrolės priežiūros procedūrų veiksmingumą, siekiant išvengti asignavimų naudojimo pažeidžiant teisės aktus.

12. Žemės valdymo teisėtumas

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centras (toliau – Centras) valstybinės žemės sklypą (2004-02-27 panaudos sutartis Nr. 294 Kd/2004-294), adresu: Ateities g. 44, Vilniuje, naudoja ne pagal paskirtį. Žemės sklypo tikslinė paskirtis ir ūkinės veiklos būdas – kitai paskirčiai (mokymo, mokslo, švietimo objektams eksploatuoti).

Pastebėjimai

Centras, pažeisdamas Lietuvos Respublikos žemės įstatymą³², dalį šio sklypo pagal 2005-11-19 nuomos sutartį Nr. 24 išnuomojo Gintauto Bobino individualiai įmonei mašinų stovėjimo aikštei įrengti ir eksploatuoti.

Vadovaujantis Žemės įstatymo nuostata, jeigu žemės sklypas naudojamas ne pagal panaudos sutartyje nurodytas sąlygas arba panaudos gavėjas nebeatlieka funkcijų, kurioms buvo perduotas valstybės žemės sklypas, laikoma, kad perduotas neatlygintinai naudoti sklypas naudojamas ne pagal paskirtį ir panaudos davėjas turi nutraukti panaudos sutartį prieš terminą.

Audito metu apie nustatytus dalykus informavome Vilniaus apskrities viršininką apie pagal panaudą suteikto žemės sklypo (Ateities g. 44, Vilniuje) Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo

³⁰ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (1996-08-13 Nr. I-1491, 2003-12-16 Nr. IX-1894 redakcija) 3 str.1 d. 1 p.

³¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-1946) 5 str. 1 d.

³² Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (2004-01-27 Nr. IX-1983), 8 str. 7 d. ir 9 str. 1 d.

centrui naudojamą ne pagal teisės aktais nustatytus reikalavimus ir pasiūlėme inicijuoti valstybinės žemės panaudos sutarties, kuria buvo suteiktas žemės sklypas Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centrui, nutraukimą.

Išvados

1. Centras žemę naudoja ne pagal tikslią paskirtį, nurodytą panaudos sutartyje ir, išnuomodamas jos dalį Gintauto Bobino individualiai įmonei, pažeidė Žemės įstatymo ir Valstybinės žemės panaudos sutarties nuostatas.

Rekomendacijos

Rekomenduojame įvertinti nustatytus dalykus ir reikalauti, kad Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centras nuomos sutartį nutrauktų.

13. Kito turto valdymo teisėtumas

Klaipėdos E. Balsio menų gimnazijos turtas naudojamas nesivadovaujant teisės aktais.

Pastebėjimai

Klaipėdos E. Balsio menų gimnazija pagal Jungtinės veiklos sutartį (2004-01-29 Nr. V36-3) leido viešajai įstaigai Rytų kovos menų centrui naudotis valstybei nuosavybės teise priklausančiomis patalpomis (Statybininkų g. 2, Klaipėda).

Išvados

1. Klaipėdos E. Balsio menų gimnazija patalpas, kurias valdo patikėjimo teise, naudoja pažeidžiant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymo³³ nuostatas, nes tokio valstybės turto disponavimo šis įstatymas nenumato.

Rekomendacijos

Rekomenduojame imtis priemonių, kad valstybės turtas būtų valdomas įstatymu nustatytais būdais ir jungtinės veiklos sutartis su viešąja įstaiga būtų nutraukta.

14. Pažanga šalinant nustatytus trūkumus ir rekomendacijos

Ministerija dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuota raštais: 2005-09-08 Nr. S-(1050-1.10.1)-1619 „Dėl LR švietimo ir mokslo ministerijos 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumo“, 2005-11-15 Nr. S-(1050-1.11)-2003 „Dėl vidaus kontrolės įvertinimo“, 2006-01-04 Nr. S-(1050-1.10.1)-5 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų bei neatitikimų“, 2006-05-22 Nr. S-(1050-1.10.1)-922 „Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų“.

Mes raštais informavome Ministerijos pavaldžias įstaigas apie nustatytus neatitikimus, klaidas ir pažeidimus ir pateikėme rekomendacijas nustatytiems trūkumams šalinti ir apskaitos kontrolei gerinti (4 priedas).

Mes pažymime Ministerijai pavaldžių įstaigų pastangas operatyviai vykdyti audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalinti nustatytus trūkumus iki metinės atskaitomybės sudarymo. Šioje ataskaitoje audito metu nustatyti ir pašalinti dalykai nepateikiami.

Džiaugiamės, kad šiuo metu didžioji dalis nustatytų klaidų, kurios lėmė 2005 metų finansinių ataskaitų teisingumą, buhalterinės apskaitos registruose yra ištaisytos ir teisingai atvaizduotos šių metų ketvirtinėse finansinėse ataskaitose.

Norime atkreipti vadovybės dėmesį į kontrolės priežiūros procedūrų, kurios turėjo garantuoti, kad ūkinės operacijos būtų apskaitytos pagal apskaitos taisykles, kad asignavimai būtų naudojami pagal teisės aktus, turtas valdomas (apskaitomas ir perduodamas) teisės aktų nustatyta tvarka, neveiksmingumą.

Siekiant išvengti nustatytų klaidų ateityje, **Ministerijos vadovybė turi imtis priemonių** sustiprinti kontrolės priežiūros procedūrų veikimą (užtikrinti, kad apskaitos darbuotojai buhalterinės apskaitos vedimą suprastų ir tvarkytų pagal apskaitos principus ir taisykles, kad neteisinga praktika būtų pašalinta), kad būtų laiku nustatytos rizikos tvarkant apskaitą ir valdant turtą ir imtasi priemonių joms sumažinti.

Mes dar kartą **atkreipiame vadovybės dėmesį** į tai, kad nepakankamai sparčiai pavaldžiose įstaigose vyksta naudojamos valstybinės žemės sklypų teisinis įforminimas, nes tam įstaigoms skiriama nepakankamai lėšų. Panaudos sutarčių visiems naudojamiems valstybinės žemės sklypams nesudarė: Rokiškio technologijos, verslo ir žemės ūkio mokykla, Švenčionių profesinio rengimo centras, Kauno prekybos ir verslo mokykla, Kuršėnų žemės ūkio mokykla, Vilniaus specialieji vaikų auklėjimo ir globos namai. Sudarytos ne visų naudojamų valstybinės žemės sklypų panaudos sutartys: Aukštadvario žemės ūkio mokykloje, Alytaus profesinio rengimo centre, Veisiejų technologijos ir verslo mokykloje, Kėdainių profesinio rengimo centre, Šeduvos aukštesniojoje žemės ūkio mokykloje.

Rekomenduojame imtis priemonių, kad būtų paspartinti ilgalaikio nekilnojamojo turto teisinio įregistravimo procesai, būtų skiriamos tam reikiamos lėšos, kad būtų paskirti atsakingi asmenys už šių sprendimų priėmimą ir kontrolės priežiūros procedūras, kad būtų pasiektas rezultatas, kad kitų metų finansinėse ataskaitose neliktų rizikos dėl nurodyto valstybės patikėjimo teise apskaitomo turto valdymo, disponavimo ir apskaitos patikimumo.

---

³³ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymas (1998-05-12 Nr. VIII-729).

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2006-07-01 prašome raštu informuoti Valstybės kontrolės Finansinio audito 5-ąjį departamentą, adresu: Pamėnkalnio g. 27, LT-01113 Vilnius.

Finansinio audito 5-ojo departamento direktorė

Daiva Bakutienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Kunigėlienė